

عنوان مقاله:

بازنمایی سیدالشهداء علیه السلام در وصیت نامه های شهدای دفاع مقدس استان قم

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات فرهنگ ارتباطات، دوره 22، شماره 55 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

کریم خان محمدی - دانشیار گروه مطالعات فرهنگی و ارتباطات، دانشگاه باقرالعلوم (ع)

خدیجه قاضی خانی - کارشناسی ارشد تاریخ اسلام، دانشگاه باقرالعلوم (ع)

خلاصه مقاله:

مطالعه اسناد تاریخی همواره جذابیت دارد. زیرا گذشته آینه آینده است، به ویژه گذشته نزدیک و آن هم مقاطع حساس، بیشتر خود را نمودار می کند و با فرافکنی روند می توان الگویی برای آیندگان ترسیم نمود. ازجمله مقاطع متمایز و برجسته در تاریخ ملت ها بازه زمانی جنگ است. دوران جنگ، انسان ها را متمایز نموده و افراد درگیر در آن همچون کنشگران مناسک در وضعیت آرمانی سیر می کنند. درواقع جنگ «جماعت واره» یا «درامای اجتماعی» است که بازیگران اصلی آن رزمندگان هستند. تبلور یافتگان جنگ، به ویژه از نوع دفاع، چنان در نقش خود غوطه ور می شوند که برخی از آن ها آگاهانه به شهادت می رسند. شهدای جنگ، معمولا برای خود رسالت فرازمانی قائل شده و به نگارش وصیت نامه عمومی رو می آورند. چنانکه نگارش وصیت نامه سیاسی- اجتماعی در زمان های دیگر مرسوم نیست اما رزمندگان در دوران جنگ عمدتا وصیت نامه می نویسند. در این مقاله با بهره گیری از روش تحلیل مضمون، وصیت نامه های شهدای قم را بررسی کرده و به این نتیجه رهنمون می شویم که در زمان دفاع مقدس چنان وضعیت اسطوره ای و دراماتیک می شود که شهدا با «گرایش ابراهیمی» با داستان کربلا کاملا همذات پنداری می کنند. خودشان را یاران امام حسین (ع) و امام خمینی (ره) را حسین زمان و دشمن خمینی (ره) را یزید تلقی می کنند. ازاین روی بیشترین، مضمون انعکاس یافته در وصیت نامه ها سخنان و سیره امام حسین (ع) است. به تعبیر شهید آوینی «هر کس می خواهد ما را بشناسد داستان کربلا را بخواند»

کلمات کلیدی:

شهدا، امام حسین (ع)، وصیت نامه، دفاع مقدس، قم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1324015>

